

IKA Finnmark IKS - IKA Finnmarkun IKS - IKA Finnmarku IKS

Årsmelding 2018

*IKA Finnmark IKS-
vår felles hukommelse*

Innhold

1. Om IKA Finnmark IKS.....	2
1.1. Formål.....	2
1.2. Eierkommuner.....	2
1.4. Representantskap.....	2
1.5. Styret.....	3
1.6. Personalet.....	4
2. Aktiviteter og tjenester.....	4
2.1. Oversikt over aktiviteter og tjenester.....	5
2.2. Arkivplanarbeid.....	5
2.3. Råd og veiledning.....	6
2.4. Kurs og seminar.....	6
2.5. Depot.....	7
DEPOTOVERSIKT.....	7
Elektronisk depot.....	8
Offentlig papirbasert sakarkiv.....	9
Personregistre.....	9
Privatarkiv.....	10
2.3. Formidling.....	10
Lesesalbesøk.....	10
Arkivdagen.....	12
Kaaven-jubileum.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Skolebesøk tvangsevakuering.....	11
Arkheion.....	13
Nettside og sosiale medier.....	13
2.4. Samarbeid.....	14
Deltakelse på kurs og seminarer.....	15
Møtevirksomhet.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3. Drift og administrasjon.....	16
3.1. Depot.....	16
Utvidelse av depotkapasitet.....	16
Teknisk drift av arkivdepot.....	17
3.2. Data.....	17
3.3. Saks-/arkivsystem.....	17
3.4. Personal og HMS.....	18
3.5. Økonomi.....	19
3.6. Miljøpåvirkning.....	19
4. Fremtid.....	20

Årsmelding 2018

1. Om IKA Finnmark IKS

Interkommunalt Arkiv Finnmark ble opprettet 08.12.1997 hjemlet i kommuneloven § 27. Virksomheten kom i gang 15.09.1998. 03.03.2011 ble selskapsformen endret til IKS. IKA Finnmark IKS er et interkommunalt selskap som er opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper av 29.1.1999 nr. 6 med senere endringer.

1.1. Formål

Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal fungere som arkivdepot for eierne og som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommune. IKA Finnmark IKS skal motta, oppbevare og å tilgjengeliggjøre også privatarkiver.

Selskapet kan delta i andre selskap som tjener hovedformålet. IKA Finnmark IKS har ikke erverv som formål, men kan selge kompetanse og arkivtjenester til andre så lenge dette ikke går utover hovedformålet.

1.2. Eierkommuner

Alta kommune	Loppa kommune
Berlevåg kommune	Måsøy kommune
Båtsfjord kommune	Unjárgga gielda/Nesseby kommune
Gamvik kommune	Nordkapp kommune
Guovdageainnu suohkan/ Kautokeino kommune	Porsanger kommune / Porsáŋggu gielda/ Porsangin komuuni
Hammerfest kommune	Sør-Varanger kommune
Hasvik kommune	Deanu gielda/Tana kommune
Kárášjoga gielda /Karasjok kommune	Vadsø kommune
Kvalsund kommune	Vardø kommune
Lebesby kommune	Finnmark Fylkeskommune/ Finnmárkku fylkkagielda

1.4. Representantskap

Representantskapet er øverste organ i IKA Finnmark IKS. Representantskapet består av en fast representant og vararepresentanter, totalt 4, oppnevnt fra hver deltaker-kommune. Oppnevningen følger den kommunale valgperioden. Representantskapet har to møter årlig iht. eieravtalen.

Representantskapets ledelse for valgperioden 2016 – 2019 er leder Robert Wilhelmsen, Kvalsund, og nestleder Aina Borch, Porsanger kommune.

Representantskapsmøte – våren 2018 ble avholdt 24.04.2018 i Vadsø. 13 eierkommuner med 19 stemmer var representert. Representantskapet behandlet ordinære årsoppgjørssaker som

årsmelding, årsregnskap, honorar til styre og valgkomite og valg. I tillegg ble det informert om status i endring av selskapsavtalen og utvidelse av arkivdepot.

Representantskapsmøte – høsten 2018 ble avholdt 26.11.2017 i Alta. 13 eierkommuner med 19 stemmer var representert. Representantskapet behandlet økonomiplan 2019– 2022 og budsjett 2019.

1.5. Styret

Styret har fem medlemmer og fem nummererte varamedlemmer. Etter representantskapsmøtet 24.04.2018, består styret av følgende:

Styreleder:	Cecilie Hansen, Svanvik	2017 - 2019
Nestleder:	Arne Dahler, Alta	2018 - 2020
Styremedlem:	Jarle Andreassen, Varangerbotn	2017 - 2019
Styremedlem:	Marion Høgmo, Alta	2017 - 2019
Styremedlem:	Alvar Dunfjell, Kautokeino	2018 - 2020

Varamedlemmer:

1	Leif Andersen, Lakselv	2018 - 2020
2	Oddvar Betten, Varangerbotn	2017 - 2019
3	Kari Lene Olsen, Honningsvåg	2018 - 2020
4	Hanne Kalliainen, Svanvik	2018 - 2020
5	Gerd Isaksen, Hammerfest	2017 - 2019

Det har vært avholdt 6 styremøter totalt i 2018. 4 fysiske møter, 2 telefonmøter. Styret har til sammen behandlet 45 saker. Mye av styrets møter og aktivitet har vært vedrørende utvidelse av arkivdepot, regionreform, bemanning, regnskap og budsjett. Styret får månedlige regnskapsrapporter.

Styret 2018 på befaring i Gjenreisningsmuseets nybygde depot.

1.6. Personalet

Bedriften har fire stillinger i 100% stilling, to stilling i 50%, til sammen 4,5 faste stillinger samt en prosjektstilling.

Daglig leder	Gunnhild S. Engstad
Fagleder moderne arkiv	Ane Sætrum
Fagleder for arkivdepot	Galina Isaksen
Fagleder digitalt depot	Roger Storm Mjelde
Arkivleder	Line Korslund (50 %)
I tillegg:	
Spesialrådgiver	Marion Jeanette Sørensen (20% vår)
Prosjektstilling ordning	Solfrid Thunestvedt (50%)

2. Aktiviteter og tjenester

Virksomhet ut mot eierkommunene og fylkeskommunen bygger på IKA Finnmark IKS sitt tjenestetilbud, basisoppgaver som ligger i eiertilskuddet og som eierne betaler for, og ekstra tjenester som kan bestilles hvis det er kapasitet. Tjenestetilbudet er beskrevet mer detaljert i tjenestemodellen vedtatt i 2011 og tilgjengelig på vår nettside.

IKA Finnmark IKS sin drift kom i gang september 1998. Vårt 20års-jubileum ønsket vi markere med vår viktigste kunde, kommunenes arkivtjeneste over en hyggelig middag. Markering ble på vårt kontaktseminar 03.09.2018 med seminardeltakerne, foredragsholdere, ansatte og styret.

Det er en rivende teknologisk utvikling på arkivfeltet mht digital skapning av arkiv og digitalisering av arkiv. I tillegg er lovverket under omarbeiding for å møte dagens og morgendagens utfordringer, spesielt mht. elektronisk utvikling. Vi har fått ny personlovgivning og har meldt oss inn i KiNS for å kunne samarbeide om tilbud for våre eiere. Det gjør at vi internt har brukt mye ressurser på opplæring. Kommunenes behov innmeldt tidligere, ved besøk, kontakt og seminarer er hensyntatt i strategiarbeid og vår handlingsplan for 2018.

Befaringsbesøk hos kommuner. Kartlegging av arkiv.

2.1. Oversikt over aktiviteter og tjenester

	Enhet	2014	2015	2016	2017	2018
Kartleggingsbesøk hos kommuner	antall					6
Kurs og seminar	antall					2
Arkivveiledning overfor kommuner og fylkeskommune	antall			29	32	60
Innsynsforespørslar behandlet på vegne av kommuner og fylkeskommune, antall:						
Eldre arkiv	antall	49	33	28	48	45
Personregister	antall	63	60	49	57	86
Lesesal besøk	antall			4	11	6
Nettside	besøk			3.864		3.600
Facebook	Antall følgere			139	145	157

IKA Finnmark IKS har i 2018 vært på besøk i følgende kommuner:

1. Vadsø kommune: Kartlegging av papirarkiv på Helseentret og kommunehuset.
2. Nordkapp kommune: befaring/ kartlegging av skole/ barnehage arkiv og kommunalarkiv.
3. Nesseby kommune: kartlegging av skole/ barnehage arkiv og helse og omsorg.
4. Kvalsund kommune: kommunesammenslåing/kartlegging av skole/ barnehage arkiv, barnevern og sosial.
5. Hammerfest kommune: kommunesammenslåing/kartlegging av papirarkiv til brannvesenet og Prosjektavdeling
6. Alta kommune: Kartlegging arkiv helsesektoren
7. Avjuvarre urfolksregion: samhandlingsmøte om elektronisk arkiv/rutiner

IKA Finnmark IKS har som arbeidsform, å møte kommunenes arkiv-/it-ansatte også på andres arenaer som konferanser og kurs vi deltar på for opplæring. Målsetting er å samle deltakere fra Finnmark for nettverksbygging samt informasjon om prosesser kommunene er i som påvirker arkiv. Vi har i 2018 deltatt på Evrys saks- og arkivdager med slikt formål. Det ses på som en god arbeidsform som vi vil søke utvidet til flere arenaer i 2019.

2.2. Arkivplanarbeid

IKA Finnmark IKS har et ønske om å initiere og bidra til at kommunene ferdigstiller sine arkivplaner. Mange kommuner har påbegynte arkivplaner. Tilbakemeldinger fra mange av kommunene er at de opplever arbeidet som overveldende og stort. Arkivplanarbeidet deles opp i flere delprosjekt – organisasjonsplan for arkiv, kartlegging av papirbaserte arkiv med plassering og arkivserier, kartlegging av arkiv-skapende elektroniske system, arkivrutiner samt bevarings- og kassasjonsplaner. Oversikt over kommunens arkiver er en av hoveddelene i en arkivplan, og anser dette som en plass å begynne for å komme i mål. IKA Finnmark har i 2018 vært i 5 kommuner for å bistå i kartlegging av papirarkiver og vært med Finnmark fylkeskommune til 3 videregående skoler og tannklinikker for å kartlegge i disse ytre etatene. I løpet av besøkene, erfares det at det ved igangsetting av elektronisk arkivering oppstår

utfordringer i forhold til å implementere bruken av sak- arkivsystemene. Dette kan i verste fall medføre store mangler i arkivet.

2.3. Råd og veiledning

Veiledning spenner over mange temaer, så som: periodisering, overgang til elektronisk arkivering, kartlegging og arkivplan, ordning og pakking av arkiv for avlevering, regelverk i forhold til personalmapper, elevarkiv, helse og annet personregistermateriale, arkivnøkler, gradering av dokumenter osv. I hovedsak foregår veiledninger på telefon og mail/brev etter forespørsel fra ansatte i våre eierkommuner. Det har i 2018 vært en markant økning i antall forespørslar.

2.4. Kurs og seminar

Arkivplan-samling

Det ble avholdt arkivplansamling i IKA Finnmarks lokaler i Lakselv 29.-30.mai 2018. Fokus var på grunnleggende funksjoner og bruk av Arkivplan.no. Tilbakemeldinger fra deltakerne var positive og dette er noe vi ønsker å videreutvikle i 2019. I tråd med tidligere samlinger var det også satt av tid til egenarbeid i egen arkivplan. Tilbakemeldinger er at dette er lite nyttig bruk av tiden da deltakerne er på veldig ulike stadier i kartleggingsarbeidet.

Det var 16 deltakere fra 11 kommuner.

Kontakt-seminar

Kontaktseminaret har utviklet seg til en nyttig plattform for opplæring, erfaringsutveksling og nettverksbygging for våre eieres arkivansvarlige. IKA Finnmark IKS arrangerte sitt årlige kontaktseminar 03. og 04. september 2018 «Arkiv i endring». I år var hovedtema GDPR og ny personlovgivning. Det er mye kompetanse i kommunen i Finnmark. Foredragsholdere ble innhentet blant kommunale ansatte. Kommunenes personombud var også invitert.

Totalt deltok 23 deltakere fra 12 eiere i tillegg til IKA Finnmark IKS egne ansatte og eksterne foredragsholdere.

Kontaktseminar 2018, Øyvind Kruse fra Arkiverket forteller om endringer i arkivforskriftene.

2.5. Depot

IKA Finnmark IKS har et depot med 3.479 hyllemeter hvorav 228 er ledig ved årets slutt. I 2017 ble det innført inntaksstopp til depot. Det forelå inngåtte avtaler om de resterende ledige hyllemetere. De ledige hyllemetere er reservert til FFK.

DEPOTOVERSIKT

	Enhet	2014	2015	2016	2017	2018
Elektronisk arkiv til deponering hos KDRS	Antall	10	10	10	10	32
	GB					763
						1 pc 1 server
Offentlig sakarkiv	hm	1.710	1.871	2.191	2.235	2.266
Offentlig personarkiv	hm	502	639	722	799	815
Privatarkiv	hm	176	176	172	172	170
Oppbevares midlertidig for Nordkapp museum 5 paller	hm			56	56	56
Lyd og filmopptak	antall	ca 1.000	ca 1.000	ca 1.000	ca 1.000	ca 1.000
Totalt	hm	2.419	2.490	3.151	3.206	3.307
Avleveringer offentlig arkiv	antall	9	22	27	16	6
Avlevert eldre, papirbasert offentlig sakarkiv	hm				56	35
Avlevert papirbasert offentlig personregister	hm			119	74	13
Avlevert privatarkiv	antall				1	5
ALDERSDELING offentlig sakarkiv (anslag ca. hm)						
Før 1900	hm			14	14	14
1900-1945	hm			89	89	89
1945-1990	hm			1.935	1.979	ca 1.998
1990->	hm			153	153	ca 161
Tilstandsvurdering						
Offentlig sakarkiv (ordnet/ grovordnet og listeført)	hm			984	1.041	1.446
Offentlig personregister (ordnet/ grovordnet og listeført)	hm		639	722	798	763
Privatarkiv (ordnet/ grovordnet og listeført)	hm		98	86	87	95
Uordnet saksarkiv						815
Uordnet personregister						39

Avlevering av elektronisk arkiv i 2018:

Avlevering av eldre arkiv i 2018:

1. FFK
2. Sør-Varanger kommune
3. Porsanger kommune

Avlevering av personregistre i 2018:

1. Nordkapp kommune
2. FFK

Avlevering av privatarkiv i tillegg.

Elektronisk depot

Alle kommunene har store mengder informasjon som saksbehandles i elektroniske systemer og som skal bevares, IKA Finnmark IKS oppfordrer kommunene til å avlevere fag- og sak/arkivsystemer i henhold til gjeldene regelverk. utfordringene med å sikre og ivareta elektronisk arkiv og tilgjengeliggjøring er for store oppgaver til at de enkelte kommunale arkivinstitusjonene kan klare oppgavene alene.

I 2011 har IKA Finnmark IKS vært med å starte i samarbeidet med andre IKA-er, et felles ressurscenter og sikringsdepot for kommunearkivinstitusjonene, Kommunearchivinstitusjonenes Digitale Ressurscenter SA (KDRS) lokalisert i Trondheim. Driften av depotet er kommet godt igang. IKA Finnmark IKS har tidligere inngått nødvendige avtaler med KDRS for å benytte løsningen for langtidslagring. Det er også inngått nødvendige databehandleravtaler mellom eierne våre og OSS.

KDRS har utarbeidet en «produksjonslinje for bevaring av digitale data» som er en blanding av verktøy og rutiner. Dette vil spare oss for svært mye tid da tidligere arbeid med et system, uavhengig av hvilken arkivinstitusjon som har utført det, kan nyttiggjøres i arbeidet med å motta data fra lignende systemer. Vi har investering i utstyr og programmer for å få en operativ intern produksjonslinje for overføring til langtidsbevaring. IKA Finnmark IKS har også i 2018 vært en aktiv samarbeidspartner og prosjektdeltaker i samarbeid med KDRS. Det har blitt lagt ned et større antall timer i prosjektet Decom som har utviklet felles maler for behandling av mottatte elektroniske systemer. Dette prosjektet er en videreføring av produksjonslinjeprosjektet fra tidligere år. Prosjektet videreføres i 2019.

Det er oppdaget en feil i antall systemer som tidligere er rapportert. Korrekt antall ved inngang til 2018 var 19 og tilveksten har vært 13. Systemene er mottatt på ulike formater hvorav noen ikke kan behandles videre pga manglende systemer her lokalt pr i dag. Ingen systemer er foreløpig godkjent for langtidslagring. Mottatte systemer vil i 2019 bli overført til langtidslagring som et første steg for deretter å bli erstattet med arkivverdige utgaver når disse blir ferdige.

Året 2018 ble et prøveår for å vurdere metodikk for bevaring av elektroniske systemer. Det viser seg at et første besøk i kommunene er nødvendig. I enkelte kommuner, spesielt de store kommunene med større IKT-avdelinger, kan videre oppfølging og uttrekk skje via fjernoppkobling. Totalt sett vil derfor arbeid med bevaring av elektroniske systemer medføre en god del reising.

I 2018 har vi mottatt digitale uttrekk fra Nordkapp og Sør-Varanger. IKA Finnmark IKS har kjørt uttrekk lokalt i Hammerfest, Kvalsund og Porsanger.

Vi har deltatt på følgende møter:

- KDRS – månedlige skype-møter om elektroniske arkiv med mer
- Nordkapp – uttrekk av elektroniske systemer
- FFK (Vadsø) – møte om uttrekk etc i forbindelse med sammenslåing

- Sør-Varanger – uttrekk av elektroniske systemer
- Hammerfest – sammenslåing og arkiv
- Alta – kartlegging
- Hammerfest – uttrekk (fysisk og via Skype)
- Gamvik – Telefonmøter om arkivfaglige spørsmål gjennom året.

Offentlig papirbasert sakarkiv

Eldre arkiv består av papirarkiv som er 25 – 30 år og arkiv etter nedlagte organ og skal oppbevares i arkivdepot iht Arkivloven. Fra IKA Finnmark IKS ble opprettet vært avlevert en del uordnet arkiv, men i dag tas kun imot ordnet og listeført arkiv. IKA Finnmark IKS har fokus på grovordning av uordnet arkiv fra tidligere avleveringer, for å frigjøre kapasitet i depot samt øke mengden arkiv tilgjengelig for kommunene og publikum.

IKA Finnmark IKS hadde påtatt seg et ordningsoppdrag tidligere for ligningsarkiv overfor Skatt Nord. Av ressursmessige årsaker, har arbeidet først blitt påbegynt i 2018. Det er ansatt en prosjektmedarbeider i 50% stilling for dette arbeidet. Det statlige materialet (ligningsarkiv etter 1965) er ferdigstilt i 2018. Det kommunale materialet er påbegynt.

IKA Finnmark IKS har fått forespørsel om ordning fra FFK. Det er påbegynt noe ordningsarbeid av bl.a. Seidajok skole for å kunne anslå omfanget av oppdraget.

ASTA - arkivforvaltningssystem

Målet i 2018 å overføre arkivbestandsoversikten vi har i Excel til ASTA depotstyringssystem. Roger Mjelde har vært på kurs i ASTA og med tanker på i 2019 ta opplæring i ASTA med de ansatte. Kompetansen til de som skal jobbe med ASTA program må heves.

I tidligere år har det vært til dels svært lav bemanning og gjennomtrekk på stillinger. Det har vært prioritert utadrettet virksomhet og innsamling av arkiv. Dette har medført etterslep i registreringsarbeid internt. Bl.a. har vi avdekket at av arkivene som er avlevert tidligere, er ca. 70 % registrert i vår arkivbestand fullstendig. Dette gjelder spesielt i arkiv fra kommunene Vadsø, Vardø, Kvalsund, Hammerfest, Berlevåg, Hasvik og Lebesby. Mesteparten av registreringen er på arkivstykke-nivå. Målet i 2017 var å begynne å overføre arkivbestand i Excel til ASTA depotstyringssystem. Arbeid med dette var påbegynt, men endret seg med tanken på at det kreves større ressurser for å utføre denne jobben. Vi vurderer at registreringen i ASTA skal gå på arkivserienivå.

Personregister

Personregister er registre og fortegnelser der personinformasjon er lagret systematisk slik at opplysninger kan gjenfinnes. Kommunene behandler store mengder personopplysninger som inngår i personregistre bl.a. innen sosial, barnevern, oppvekst og helse. IKA Finnmark IKS fungerer som rådgiver og kompetanseinstitusjon for rettighetsdokumentasjon. Personopplysningene forvaltes etter lovverket i henhold til oppbevaring, ordning, katalogisering og behandling av innsynsforespørsler. Det kom i 2018 ny personopplysningslov.

I 2018 har det vært en markant økning i innsynsforespørsler i personregister. Noe av grunnen for denne økningen kommer nok av at det i løpet av 2017 og 2018 er deponert mer personregisterarkiv. Kanskje er det også et bilde på endringer i samfunnet med fokus på rettigheter.

Uavhengig av årsak er arbeid med å lete opp, og besvare innsynsforespørsler i forhold til rettighetsdokumentasjon prioritert. IKA Finnmark har organisert seg slik at denne type innsynsforespørsler i hovedsak besvares av en ansatt. Tidsbruken per innsyn er svært variabel. Noen trender er at nyere materiale, etter 1980, samt materiale fra senere avleveringer i hovedsak tar mindre - gjennomsnittlig en halv arbeidsdag. Innsyn i eldre materiale tar mye lengre tid. Forespørsler fra tidsrom før 1970 tallet kan ta opptil 4-5 dager. Gjennomsnittlig ressursbruk i forhold til innsyn i rettighetsdokumentasjon er 1/3 stillingsressurs. Man må anta at det i tiden fremover vil være fortsatt behov for å bruke denne mengden ressurser, eller mer, på innsynsforespørsler i rettighetsdokumentasjon.

Privatarkiv

Arkiver fra statlig, (fylkes)kommunal og privat sektor utfyller hverandre og dokumenterer samfunnet fra ulike vinkler og ståsteder - både som grunnlag for forskning, historieforståelse, identitet og enkeltmenneskers rettigheter. Privatarkiv og offentlige arkiv må ofte brukes i sammenheng når vi skal finne relevant dokumentasjon.

Hoveddelen av privatarkiv deponert hos IKA Finnmark IKS, er fulgt med avleveringer fra eierkommunene. Det kan være at kommunene har eierandeler i selskap eller ansatte har hatt verv. IKA Finnmark IKS deltar i nettverk for privatarkivsamarbeid i Finnmark sammen med Samisk arkiv, fylkesbiblioteket og museene i Finnmark.

Avlevering av privatarkiv i 2018:

1. Porsanger museum
2. Åsen Øien Josefsen
3. Helmer Benjaminsen
4. Anton Olsen
5. Russenes ekspedisjon og butikk

2.6. Formidling

Utvexling av kunnskap og samarbeid med andre institusjoner er nødvendig for å utvikle og styrke formidlingsarbeidet ved IKA Finnmark IKS og for å få økt oppmerksomhet og interesse rundt vårt arkiv. Via samarbeid kan vi få til flere formidlingsprosjekt enn en liten institusjon klarer alene. Samarbeid tar tid å etablere, fellesprosjekter må planlegges over tid før det bærer synlige frukter som gjennomført aktivitet. Samarbeid har ført til økt bruk av kommunalt materiale til formidling og forskning og ikke minst gjort oss mer synlig som institusjon.

Lesesalbesøk

Det er krav om lesesal ved et arkivdepot-institusjon. I 2018 var det registrert 6 saker med innsyn i arkivet i forbindelse med lesesalbesøk. Det har vært brukt materiale fra arkivet til Porsanger kommune, Karasjok kommune, Alta kommune, Hammerfest kommune, Gamvik kommune og Kvalsund kommune. I hovedsak er det forskere og historikere som kommer på besøk på vår lesesal. Slektsforskning og fokus på egen historie, har ført til nye brukere av arkivet. Denne gruppen bor ikke i nærområdet og noen kan bruke av sin ferie på besøk også hos oss. Gruppen sender oss gjerne innsynsforespørsler pr mail/telefon/sosiale medier. Denne typen forespørsler øker, det var 7

innsynsforespørsler i forbindelse med slektsforskning i 2018. Brukerne etterlyser mer digitalt tilgjengelig arkivmateriale fra vårt depot.

Prosjektleder for Struve Norge besøkte oss i sin reseach om Struves meridianbue, en UNESCOs verdensarv. Vakre, gamle protokoller venter på lesesalen.

Finnmarksarkivet

Samarbeidet gjennom Finnmarksarkivet med fylkesbibliotek, museene og Samisk arkiv er viktig. Dette er eneste arena hvor vi møter både bibliotek og museer samlet. Via samarbeidet her har nye felles faglige og formidlingsprosjekter oppstått. Vi bidrar alle institusjoner med artikler og informasjon i nettstedet Finnmarksskrinet. Artikler fremmes via facebook av alle i nettverket. Det har ført til økt synliggjøring av kommunalt arkivmateriale. Samarbeidet har vist frukter som fylkesplan for privatarkiv i Finnmark, prosjektet «De glemte grupper» m.m. Sistnevnte prosjekt ble ferdigstilt i 2018 og presentert som keynote på årets fagkonferanse for kommunale arkivinstitusjoner, KAI-konferansen i Tromsø med 120 deltaker fra hele landet.

Skolebesøk om tvangsevakuering

I mai 2018 kom to niendeklasser ved Lakselv ungdomsskole, til sammen ca. 40 elever, på besøk til IKA Finnmark. Tema klassene jobbet med var 2. verdenskrig og tvangsevakuering fra Finnmark. IKA Finnmark har laget et opplegg for elevene. Innledning om tvangsevakueringa fra Finnmark høst 1944 tok Gunnhild Engstad. Vi laget flere stasjoner elevene rullerte mellom:

- omvisning i depot
- utstillingen «Ingen premiering for overvintring»
- gjennomgang av ulike originale arkivdokumenter fra 1944
- quiz om tvangsevakueringen

En skoleklasse får innledning om tvangsevakuering

Noaidens arv - Johan Kaaven 100 år etter hans død

IKA Finnmark IKS deltok i et samarbeid med etterkommere av Johan Kaaven, RidduDuottarMuseat, avd Porsanger, Mearrasiida, Porsanger Samisk språksenter mfl. om markering av 100 år etter Johan Kaavens død. Johan Kaaven var en kjent helbreder i hele det nordlige Skandinavia som bodde i Billefjord.

Markering var med utstilling og foredrag på Porsanger bibliotek, fagseminar på Mearrasiida, konsert med Elin Kåven (fjernere slektning), kulturvandring, St.Hans-feiring med historiefortellinger og gudstjeneste i Kistrand kirke. IKA Finnmark IKS bidro med:

- utstilling av protokoller hvor Johan Kaaven var nevnt på biblioteket og fagseminaret
- kopier av arkivmateriale om Johan Kaaven på biblioteket og fagseminaret
- utskrift av slektsbok for ham og hustruen
- foredrag om funn fra arkiv om hans liv og virke på fagseminaret
- medarrangør ift søknader

Arrangementene hadde totalt 7 skoleklasser med tillegg av ca 160 publikum hvorav tilreisende fra Oslo og Karasjok.

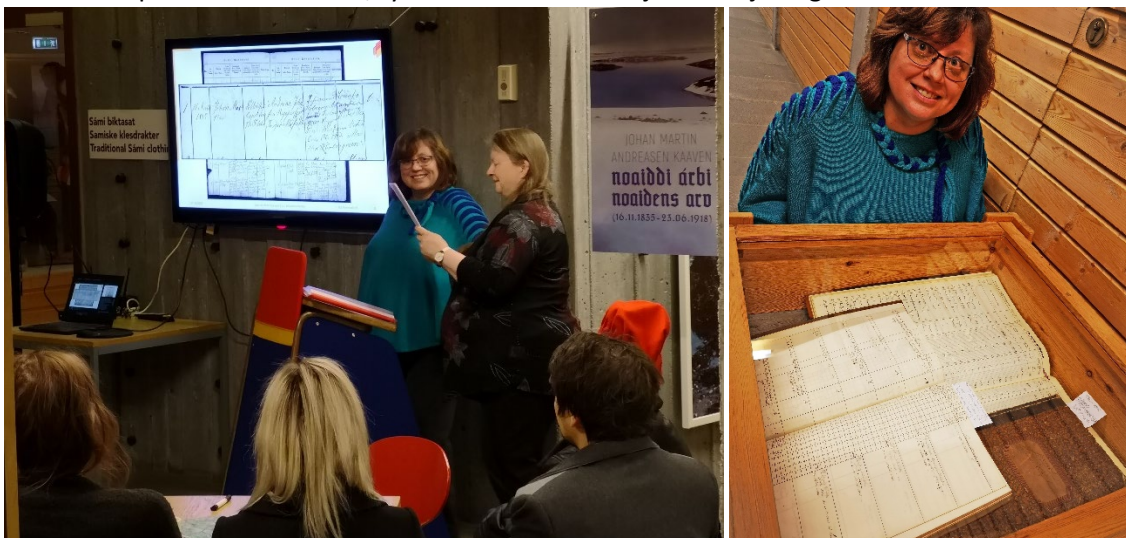
Sannhetskommisjonen

IKA Finnmark IKS deltok på Sannhetskommisjonens innspillseminar med innledning om hva slags arkivmateriale vi kan ha i vårt depot for kommisjonens arbeid og hva vi som institusjon kan bidra med. I tillegg hadde vi med deler av vår utstilling om internat og internatliv. På seminaret deltok flesteparten av kommisjonens medlemmer samt samiske og kvenske institusjoner og museer. Vårt budskap var at vi ønsket forskere velkommen til vårt depot.

Arkivdagen

Arkivdagen er et årlig samarbeid og arrangement for arkivinstitusjoner i Norden. IKA Finnmark IKS hadde samarbeid med RidduDuottarMuseat, avd Porsanger og Karasjok samt Samisk arkiv om årets arkivdag i Karasjok. Porsanger museum stilte med sin utstilling om Johan Kaaven, De samiske samlinger Karasjok viste frem en amulettensamling. IKA Finnmark IKS foreleste om funn fra arkiv om Johan Kaavens liv, bidro med utstilling av protokoller, utskrift av slektsbok og kopier av arkivmateriale.

De 60-talls publikum som kom, fylte hele museets foaje i Karasjok og alle stoler ble tatt i bruk.

Arkivdagen 2018, foredrag om spor av Johan Kaavens liv fra dokumentene og utstilling av prokoller

Utstilling om internat og internatliv på Porsanger Bibliotek

IKA Finnmark IKS utarbeidet i 2016 en utstilling om internat og internatliv med dokumenter vi har funnet i vårt arkiv. Det er et ønske at utstillingen skal vises mer. Spesielt nå når Sannhetskommissjonen er etablert.

Porsanger bibliotek har en formidlerstilling og god kontakt med kommunens skoler. Vi har søkt samarbeid for felles formidlingsprosjekt om tema internatliv i Finnmark med målgruppe både skoler og åpent kveldsarrangement. Det har i 2018 vært arbeidet med planlegging og søknader til arrangement.

Arkheion

Arkheion er medlemsblad for de kommunale arkivinstusjonene i Norge. IKA Finnmark IKS er en av 20 medeiere. Bladet tar sikte på å være fagtidsskrift for den kommunale arkivsektor i landet. Alle Arkheions medeiere distribuerer bladet til sine eiere, kommuner og fylkeskommuner. I tillegg distribueres bladet til andre arkivinstusjoner, abonnenter og en rekke andre mottakere. Det er to utgaver i året.

IKA Finnmark IKS har distribuert bladet til alle sine eierkommuner v/rådmenn og arkivledere, representantskapsmedlemmer, styremedlemmer samt aktuelt kontaktnett som museer og Samisk arkiv.

Nettside og sosiale medier

IKA Finnmark IKS publiserer informasjon via nettsiden «www.ikaf.no» og på facebook med adressen «<http://www.facebook.com/IKAFinnmarkIKS>». Vi lager primært artikler til vår nettside som så deles ut på Facebook. Lettere stoff av typen «funn i arkivet» publiseres på Facebook alene. Vi bruker også Facebook for å nå enkeltpersoner med arkivinformasjon.

Nettstedet har ifølge statistikken fra Google Analytics hatt 3.600 besøk. Dette tallet kan ikke sammenlignes med tidligere tall da det måles på en ny måte, men vil være grunnlag for målinger de kommende år. Forsiden har blitt vist 7.877 ganger, noe som tyder på en økning.

Facebook-siden har hatt en økning i antall som liker siden og som følger den. Tallene er hhv 157 og 152, dvs fem liker siden, men følger den ikke. Oppgangen fra i fjor er på rundt åtte prosent sammenlignet med fjoråret. Det er også en del aktivitet rundt de innleggene vi legger ut.

Det ble i fjor laget en gruppe på facebook for arkivpersonell i Finnmark, «Arkivfagligforum Finnmark». Den ble laget pga etterspørsel etter et felles samlingspunkt for de som arbeider med arkiv. Gruppen har imidlertid blitt svært lite brukt. Den har videre kun 21 medlemmer til tross for en del markedsføring fra IKA Finnmark IKS i løpet av fjoråret. Gruppen kommer derfor til å legges ned, og medlemmene oppfordres til å følge med på vår side på Facebook samt nasjonale grupper for arkivfaglige spørsmål hvor det er mye aktivitet.

IKA Finnmark IKS har også en Youtube-kanal uten offentlige videoer. Arbeidet med denne har ligget på is i løpet av 2018, men det er ønskelig i første omgang å få utviklet og publisert videoer som viser en del praktiske gjøremål i forbindelse med avlevering.

2.7. Samarbeid

IKA Finnmark IKS søker samarbeid med arkivmiljø og historiefremidende miljø nasjonalt, regionalt og lokalt. Samarbeid med andre, gir oss anledning til flere arrangement og synliggjøring i samfunnet. Det er effektivt for selskapet å bidra på fellesarrangement fremfor å lage egne fra bunn av.

Samarbeidspartnere, prosjekter og møter:

- KDRS
Det arrangeres månedlige møter via Skype og det benyttes e-post i samarbeidet mellom møtene. IKA Finnmark IKS deltok med fagleder digitalt depot.
- Finnmarksnettverket, deltakelse i samarbeidsgruppe bestående av bibliotek, museer og arkivinstitusjoner med fokus på privatarkiv.
- Samisk arkiv
- Samisk museumsnettverk
- Gjenreisningsmuseet
- RidduDuottarMuseat om arkivdagen
- Nordkapp Museum
- Kaaven-Jubileet arbeidsgruppe
- Sametinget innspillmøte om Sannhetskomisjonens arbeid

IKA Finnmark IKS med stand på KiNS GDPR roadshow i Alta.

Kompetanseutvikling med deltakelse på kurs og seminarer

IKA Finnmark IKS skal følge med på hva som skjer på vårt arbeidsområde. Vi etterspør i stor grad streaming av kortere kurs og informasjonsforedrag. Der det er aktuelt, deltar vi i fellesskap pr. streaming eventuelt ser opptak. Det er likevel viktig å være på opplæringsarenaer samt møtepunkt hvor vi knytter kontakter og gjerne møte ansatte fra våre eierkommuner.

I 2018 har vi deltatt på:

- Arkivverket og KommuneArkivInstitusjonenes lederkonferanse, Gardemoen
- KommuneArkivInstitusjoner – lederskap av digitale arkivinstitusjoner
- KiNS – personvernregler GDPR i Alta
- KiNS – sikkerhetskonferansen i Tromsø
- KDRS Trondheim – Seminar elektroniske arkiv
- Ledersamling, Gardemoen
- KDRS – Workshop malsett
- KommuneArkivInstitusjonens årlige konferanse, Tromsø
- Studietur til Statsarkivet i Tromsø og Tromsø byarkiv
- KS Bedrift – GDPR
- KS Bedrift – IKS og sammenslåing av kommuner/fylker
- Norsk Arkivråd – høstseminar, Oslo
- KS eKommune-konferanse i Oslo
- ASTA – basiskurs i Asta
- Sak- og portaldagene, Evry, Stavanger
- HEMIS, HMS kurs 40 timers, Alta
- NAV ia-bedrifter, fagdager sykemeldte, stress

3. Drift og administrasjon

3.1. Depot

IKA Finnmark IKS er lokalisert til Lakselv, Porsanger kommune, Holmenveien 2, i bygget til Statens vegvesen. IKA Finnmark IKS har fremleieavtale med Porsanger kommune og disponerer: kontorlokaler, arkivdepot med mobilreoler og kapasitet til 3.500 hyllemeter arkiv, mottaksrom og lesesal. Porsanger kommune har leiekontrakt med Statens vegvesen ut 2022.

Utvidelse av depotkapasitet

Selskapets depot for papirbasert arkivmateriale er fullt med de avleveringsavtaler inngått. Det er innført inntaksstopp. Styret har i flere år arbeidet aktivt med depotsituasjonen. Hovedstrategi har vært kjøp av dagen lokaler, eventuelt seksjonering samt utbygging i trinn etter kommunenes behov. Innen fagfeltet er det stor endring med overgang til digital saksbehandling på flere områder. Papirbasert materiale kan også digitaliseres etter strenge krav. Kommunene har store mengder papirbasert arkiv som ikke er avlevert til oss. Selv om vi kan sette opp en digitaliseringslinje av nyere arkivmateriale som kan mediekonverteres, er det vurdert at vi må ha depot med ihvertfall 1. byggetrinn for å kunne ta

imot arkivmateriale fra kommunene. Det har vært jobbet med å ruste selskapet istand til å kunne kjøpe og utbygge med endring av selskapsavtalen.

Kjøp av bygg/lokaler er avhengig av at Statens Vegvesen skal selge. I Statens Vegvesen har avgjørelser og tidspunkt for eventuelt salg, stadig blitt forskjøvet som følge av nasjonale prosesser om etatens arbeidsoppgaver og organisering. Seneste antakelse for salg er 1. kvartal 2019.

Det påbegynnes revurdering av alternativene for Statens Vegvesens bygg i 2019.

Teknisk drift av arkivdepot

Det er fortsatt ulike problemer med de elektriske reolene. Til tross for service i 2017 er det en del problemer som er tilbakevendende. Det har videre vist seg vanskelig å få tak i servicepersonell for å utføre utbedring og service. For å tilfredsstille HMS-krav i forhold til mulige klemskader er alle reoler satt til manuell styring med egne rutiner.

Depot samt kontorlokaler ble rundvasket på slutten av 2018.

3.2. Data

Drift av IKT-systemet er delt mellom egen ansatt og innkjøp av tjenester fra Sirius Data. Det er i hovedsak server- og nettverksoppgaver som i varetas av ekstern aktør. Oppgaver knyttet til programvare og kontorpc'er løses primært av egen ansatt.

Det ble innkjøpt ny server i 2018. Denne er satt opp slik det skjedde en forenkling av det datatekniske oppsettet på serverrommet. Tidligere løsning med to fysiske servere er nå erstattet en. Dette har resultert i noe mindre behov for vedlikehold og brukerstøtte. Det arbeides fortsatt med å finne løsninger for å kunne lagre en backup utenfor serverrom og i et eksternt bygg.

Programmet Asta som skal ivareta oversikten over innholdet i depot og også formidle dette til Arkivportalen.no er ikke satt i drift som forutsatt. Dette har sammenheng bla med langvarig fravær av ressurspersoner. Tentativt skal arbeidet igangsettes i mars 2019.

3.3. Saks-/arkivsystem

IKA Finnmark IKS ser på erfaring fra bruk og drift av et elektronisk saks-/arkivsystem som særs viktig opplæring av våre ansatte i forhold til vår egen veiledning ovenfor våre kommuner. Det er valgt det saks-/arkivsystem som flest av våre kommuner benytter.

IKA Finnmark IKS benytter ePhorte saks-/arkivsystem. I 2018 er det totalt behandlet 431 saker. Dette er en økning på 154 saker i forhold til 2017. Vi har hatt 191 saker om innsyn og arkivveiledning fra våre eiere. Totalt har vi hatt 1.774 journalpost registreringer i 2018 som er en økning på 613 i forhold til 2017. Vi har 94 uavsluttede saker for perioden 2015-2018 og 406 saker under behandling.

Hovedoppgave i 2018 har vært innføring av elektronisk arkiv, derav nøye kontroll av journalen og saksbehandlernes bruk av ePhorte. Mye tid har gått til veiledning i bruk av ePhorte som elektronisk arkiv. Gjenkjennende for situasjonen i en kommune.

Arbeidet med arkivplanen for IKA Finnmark IKS fortsetter i 2019. Inkludert i det arbeidet, innebærer gjennomgang og skriftliggjøring av alle våre rutiner. GDPR innført i 2018 medfører endring og

forbedring av rutiner samt utarbeidelse av behandlingsprotokoll. ePhorte med den versjon vi har, er på vei ut og vi vurderer oppgradering e.a. alternativ.

3.4. Personal og HMS

IKA Finnmark IKS er medlem av KS Bedrift som arbeidsgiverorganisasjon og er omfattet av hovedavtalen samt hovedtariffavtalen. Tjenestepensjon og yrkesskadeforsikring er tegnet i KLP.

De ansatte har valgt tillitsvalgt og verneombud. Tillitsvalgt deltar med møte- og talerett på styremøter. Det er etablert jevnlig møter med tillitsvalgt og verneombud. I tillegg er det etablert faste kontormøter med skriftlig referat.

IKA Finnmark IKS har bedriftshelsetjeneste via HEMIS AS, Alta. Det er utarbeidet handlingsplan med HEMIS AS som er fulgt i 2018. Det er jobbet med risikoanalyse mht. HMS for IKA Finnmark IKS og skriftliggjøring av rutinene samt bevisstgjøring av ansatte på HMS. I 2018 har det vært gjennomført helsekontroll, kurs i stressmestring og mindfulness samt utarbeidet øvelser til arbeidspausen.

Daglig leder har deltatt på NAVs kurs i oppfølging av sykemeldte samt om innføring i ny elektronisk sykemelding. Sykefravær:

2018	2017	2016	2015	2014
6,5	1,59	13,11	15,7	0,5

Selskapet er lite så et sykefravær slår sterk ut. I 2018 var det et langtids-syketilfelle. Sykemeldingsoppfølging og tilretteleggingen foretatt, gjorde at fraværet ble mye kortere enn normalt for forholdet.

Det har vært gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte i 2018. De ansatte ønsket ikke oppfølgingsamtaler etter ca ½ år som gjennomført foregående år.

Som I/A-bedrift, har IKA Finnmark IKS stilt seg til rådighet som arbeidsplass for arbeidsutprøving, praksisplass m.m. I 2018 så vi ikke kapasitet for noen i praksisplass da vi hadde nok med å inkludere en nyansatt til tross for flere forespørsler. En suksessfaktor for praksisplass er at tiltaket har en langsiktig karakter da de arbeidsoppgaver vi kan tilby innebærer en del opplæring og at det er opp mot ca 50% stilling.

IKA Finnmark IKS har vært og er kvinnedominert. Vi har 5 kvinner og 1 mann ansatt. Det har vært fokusert på å oppnå bedre kjønnsbalanse ved ansettelse, men søkermassen var med overveldende overvekt av kvinner. Bedriften har en rekrutterings- og personalpolicy som skal sikre like muligheter og rettigheter samt hindre diskriminering.

I styret er det 3 menn og 2 kvinner.

Galina Isaksen, Line Korslund og Ane Sætrum

3.5. Økonomi

Eiertilskudd utgjør det økonomiske grunnlaget for IKA Finnmark IKS. Inntekten til IKA Finnmark IKS er eiertilskuddet og består av:

- fast grunnbeløp kr 22.067 for drift
- fast grunnbeløp kr 22.067 for depot
- variabelt kronebeløp per innbygger i kommunen, kr. 73,20 i 2018
- leie pr. hyllemeter arkiv eier har deponert, kr. 150

Regnskapsfører i 2018 har vært Azets Insight AS, avd. Tromsø. Revisjon er utført av Vest-Finnmark kommunale revisjonsdistrikt IKS.

Regnskapet viser for 2018 et resultat med mindreforbruk kr. 1.035.824,04 som foreslås å avsette til disposisjonsfond. Overskuddet forholder seg med 1 mill. som følge av utsettelse av prosjekt med investering i lokaler da det tar lenger tid få alle selskapsavtalene vedtatt enn beregnet. Det har også vært redusert stilling og refusjon for sykepengesom har bidratt til underforbruk. Det er etter regnskapsårets slutt, ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for stilling og resultat.

3.6. Miljøpåvirkning

IKA Finnmark IKS er en kontorbedrift med et papirbasert arkivdepot. Vi benytter kommunens kildesortering. I den grad det er mulig, blir brukte permer og pappesker tilbudt fritt til gjenbruk.

Vårt reisebehov genererer noe utslipp. I hovedsak skjer reiser ved fly eller nyere leiebil. Det forsøkes samordne reiser i størst mulig grad, både av økonomiske og miljømessige hensyn. Når det er mulig, benyttes telematikk til møter og opplæring. Vi etterspør også opplæring pr. telematikk fra Arkivverket, Arkivrådet m.fl.

4.Fremtid

Kommunenes behov innmeldt tidligere, ved besøk, kontakt og seminarer er hensyntatt i strategiarbeid og vår handlingsplan for 2018. Arkivplanarbeid, kartlegginger og innsamling av digitale arkiv vil være høyest prioritert også i 2019. Vi rigger oss også en løype for digitalisering av materiale selv samtidig som vi sonderer muligheter for samarbeid med andre.

Arkivdepotet er fullt og det er innført inntaksstopp. Det er et stort behov for utvidet depotkapasitet. Finnmark fylkeskommune har et stort behov for å avlevere i forbindelse med regionsammenslåing. Vi har fått omdisponert noen avleveringer for å møte Finnmark Fylkeskommunes behov. Ditto med Hammerfest og Kvalsund kommune. Styret arbeider aktivt med utvidelse av arkivdepot. Trinn en med endring av selskapsavtalen bl.a. endre lånerammen er gjennomført. Dette for å åpne muligheter for kjøp av lokaler. Det er også påbegynt arbeid med sondering av andre muligheter enn Statens Vegvesens bygg.

Når fagsystemet ASTA kommer i drift vil oversikt over arkiver publiseres på Arkivportalen.no. Både eiere og brukere vil da ha et nettsted hvor de kan søke opp arkiver. Arkivportalen vil i 2019 fremstå som ny etter større oppgradering og mer brukervennlig. «Digitalt arkiv» driftes av Arkivverket og er under utvikling til også å være publiseringssted for kommunalt materiale.

Ettersom offentlig forvaltning i stadig større grad blir helelektroniske, vil mengden digital informasjon som skal bevares økte dramatisk fremover. Det er i denne sammenheng behov for mer intern kompetanse i forhold til uttrekk og langtidsbevaring av elektroniske systemer. IKA Finnmark IKS sin rolle vil være delt mellom rådgivning og sjekk av uttrekksarbeid. Selve uttrekket vil som regel bli foretatt av arkiveier selv eller kjøpt som en ekstern tjeneste. Vår interne kompetanseoppbygning er tenkt løst deltakelse i nasjonale utviklingsprosjekt via KDRS og i felles workshops i KAI-miljøet.

Samarbeidsparter som KAI-miljøet, Finnmarksnettverket, Samisk arkiv, Samisk Museumsnettverk, Finnmark museumsnettverk, Gjenreisningsmuseet, RidduDuottarMuseat er viktige samarbeidspartnere for inspirasjon, kompetanseutveksling og samarbeidsprosjekt.

Avslutning

Endring i arkivloven, revurdering av arkivforskriften, revurdering av Riksarkivarens forskrift, ny forvaltningslov og offentlighetslov vil sette preg på 2019. Endring av regioner og arbeidsoppgaver mellom offentlige nivå vil utfordre oss fremover. Digitaliseringstrenden i Norge, vil påvirke vårt arbeidsfelt og oppgaveløsning. IKA Finnmark IKS må være oppsøkende og kreativ med utvikling av arbeidsformer og tilbud overfor våre eiere. Vi ser i samfunnet økende etterspørsel etter informasjon fra arkiv samt flere nye brukergrupper. IKA Finnmark IKS har mange utfordrende, utviklende og spennende oppgaver foran seg.

Arkivverkets SAMDOK-konferanse 31. januar 2018 på Gardemoen.

Styret for IKA Finnmark IKS, 26. mars 2018

Frode Wilhelmsen
styreleder
sign.

Arne Dahler
nestleder
sign.

Alvar Dunfjell
styremedlem
sign.

Marion Høgmo
styremedlem
sign.

Jarle Andreassen
styremedlem
sign.

Gunnhild S. Engstad
daglig leder
sign.